

[Erik Hansen (Ålborg amt).] komme fra ganske bestemte samlede områder, områder, hvor befolkningen er i slægt med den kurdiske folkestamme.

Jeg vil gerne slutte mine bemærkninger med at sige, at når gæstearbejdere kommer herop fortrinsvis fra få områder, ville der så ikke ligge en mulighed i, at man etablerede et samarbejde her fra landet med de områder, hvorfra gæstearbejderne kommer, så der blev tale om en slags venskabsbyer eller venskabsområder? Jeg tænker her på, at man dermed ville have lettere ved at få kontakt med dem, der kom herop, man ville have lettere ved at fortælle dem, hvilket samfund de møder, når de kommer her, og man ville vel, hvad der er endnu vigtigere, have mulighed for, at nogle af de færdigheder, som de erhverver her, kunne udnyttes, når de vender hjem.

Jeg vil derfor gerne bede den højtærede arbejdsminister undersøge, om ikke der på et eller andet område findes muligheder for bistandsprogrammer for udveksling og nyttiggørelse af de erhvervede kundskaber for gæstearbejderne, når de vender hjem.

Det er naturligvis for os et spørgsmål om at skaffe arbejdskraft til ledige job her i landet, men det er også for os et spørgsmål om at række en hånd til dem, som ikke kan finde beskæftigelse i deres hjemland. Jeg vil tro, at nyttiggørelsen af det, gæstearbejderne lærer, måske kunne udvikles, om øget bistand og øget kontakt på længere sigt blev søgt gennemført.

Aksel Larsen: Det er jo ikke første gang, vi diskuterer spørgsmålet om gæstearbejderne eller fremmedarbejderne her i tinget, og det er derfor vanskeligt at tilføje noget væsentligt nyt til det, der er sagt ved tidligere lejligheder, senest den 10. november i år.

Jeg kan naturligvis tilslutte mig det, der er sagt i arbejdsministerens redegørelse om, at tilgang af arbejdskraft udefra kan være nødvendig, og det er jo sådan set heller ikke noget problem, hvis det er arbejdskraft, der kommer fra lande med nogenlunde samme industrielle udvikling og fra samme kulturkreds. Men når det drejer sig om gæstearbejdere, der kommer fra lande med helt andre forhold og en anden kulturkreds, fra de så-

kaldte udviklingslande, så melder problemerne sig, navnlig når der kommer temmelig mange af dem.

Jeg sagde, at jeg anser det for nødvendigt, og at jeg er enig med ministeren i, at man må være interesseret i at få gæstearbejdere hertil. Men på den anden side er det et spørgsmål, i hvor høj grad der er behov for det, eller rettere sagt hvor stort behovet er, for jeg tror ikke, der er gjort tilstrækkeligt for at mobilisere den arbejdskraftreserve, vi faktisk har herhjemme. I øvrigt er det klart, at hvis der mangler arbejdskraft, er det en fordel, at der kommer gæstearbejdere og stiller sig til rådighed, naturligvis på de vilkår, at man sørger for, at det ikke kommer til, som ministeren kaldte det, at modvirke strukturtilpasningen i erhvervslivet, især i industrien, og at det ikke kommer til at virke løntrykkende eller skadeligt på anden måde.

Jeg vil samtidig tilslutte mig de udtalelser, hr. Erik Hansen (Ålborg amt) fremsatte om, at man skal være opmærksom på, at for så vidt kan modtagelsen af gæstearbejdere også være en form for måske endda meget effektiv u-landshjælp. Mange af dem, der kommer, måske flertallet, er ufaglærte, og de vil jo ikke alene kunne arbejde her, men de vil også kunne erhverve sig kvalifikationer, som i høj grad kan komme deres eget land til nytte, når de rejser hjem, og det er vel noget, man bør tage i betragtning og hjælpe mest muligt med til.

Hvad det, man kalder indslusningen, angår, kan jeg kun, som jeg gjorde for en måned siden, sige, at der her, som vi alle ved, har hersket det mest totale kaos, man kan tænke sig. Der har intet været gjort for at regulere, man har ingen oversigt over, hvor mange gæstearbejdere der er her, hvor de er, og under hvilke vilkår de arbejder; registreringen er først nu i gang; der er for sømt uhyre meget.

Her er det, jeg igen spørger: hvorfor har man ikke — man kunne have gjort det for lang tid siden — anvendt det apparat, som står til arbejdsministerens rådighed, nemlig arbejdsformidlingen? Og når man ikke har gjort det hidtil, hvorfor kan man så ikke gøre det fra nu af? Det er selvfølgelig udmærket, at man opererer med planer om at nedsætte udvalg og sende disse udvalg